

Frågor från fr. v. Gunnar.

Finnes:

r-bortfall i typen hästar
kallar (pres. av kalla)

Förlängning av vokaler framför
Vord, li. ca. i ord (vid ti-
digare förlängning ändrad),
p. 100.
2) pt, li. ex. häst / bräst el.
hest/.

Vokalövergång: $\bar{o} = \bar{y}$, t. ex. döpsla = dypsla,
lösa = lysa etc.

Enskilda ord:

barfverd = fjärdingskrist.
kärra = vattenfylld
ögränd, ögränd = rögränd
"id. rögränd".
testes = ohärlig, "oborstad".
stomärten = litet mål efter
tvärsanden (väl
stott tillfälligt vid
fettiga tillfällen o.d.)

Dec. 1923

899.9

Frågelista (från Västmanland, Dalarna, Hälsing) *

* = efterföljer hvar äldre.

- a > å /mb t.ex. lammunge, damma
/ld " " (ek)ollon, fålla, vålla (det våller honom = det är han skuld till)
/nd " " and (fågel), höanden, andra medar (= sätta träskoning på), band, sand, vända (= lyda)
/ng, nk, tt agnar; drank, hank, hårkrank; satt (pret.)
- a > æ t.ex. ^xlada, ^xsnara, tranbär, skata, trasig; ^xgran; kamma (=fång hö)
- ī > e (hå)lena, vecka, igelkott, blodigel, morrongirig (= som går upp tidigt), kospene, killing, virke, simma, vittna, sist, visst, frist
- ÿ > ö ryssja, ostmyssja (= vassleost), söner, vårlöja (= sämre ull som fås om våren), flytta, skössla (= sätta upp tillfälligt stängsel kring kreatur), nyttja, grymta, olycka, styrka, fylla, syster
- ō > y t.ex. göda, stensöta, tallsötor (= späda tallskott), smöja på (en nål), ök, kröka, gröpa ur, kosyta (lockrop till kor)
- u l. ö t.ex. brunn, vattentunna, tunn (adj.), stavrum (= famn)
- u l. o ost, (ox)ok, kockla (= syssla med trolldom), ^xspånrock (= spinnrock), brosk, opp, om, ofta, botten
- e l. ä t.ex. grät, lät (= ljud), isär, tveeggad, tvebladsåra, tveka
- Lång vok.
1 kort. allmänning, illmarig, hinna, pinne
lim, rimfrost, grinna, gom, tøm, rem
gast, tyst, ister, (tal)trast, fastna; gäspa
fläta, stätta, rätta ut
barr, starr; ^xlass, nomung
- Ändelser
l l. e himmel, hyvel, högaffel, nyckel, klämmel (= dubbelstång över hölasset)
- in l. en t.ex. tagen, slagen, ormbiten, rутten, luden, skuren, stulen, bunden
- on hjortron, svärdon, hallon, päron; ögon, öron; tretton, fjorton etc.
- an hösåtan, nystan, en grytfate (= redskap att lyfta av grytan)
- Typerna
regn, namn. vagn, ugn, stign (= fåfluga); famn, jämn, sömn
- sl ängslig, slå; vassle, nässla
- Pluralfor-
merna vargarna, hästarna, backarna; klockorna, stugorna, pigorna
- Typen: eke, tälle, hässle

Enskilda ord dregla, fresta, besk; klar; broms, mygg(a), töm(a), grop(pa), egg(a) sbst, rödstjärt(a), sparv, mask, tordyvel, varglo, fjärl, spindel, ^x ormris l. ormgräs, skaftlök (Porrum), svamp, ^x vasstjäder (Fulica); blistra (= vissla), ^x sniska (= snåla sig till mat), idissla l. dröpja, aftonvard, hötjuga l. hötjuva, ^x diskslätta l. disk-tvänga (= disktrasa), ^x ögnevarm (= ögonlock), brudsäta l. -framma, fnåk l. fnyk (= stoft, grand), ^x skratte (= gast), flada (= strandäng), kappas, snepa l. gälla, fjät, mjärde, falaska, ligga på åge, ha åge med sej (= respekt), bärting (stång använd ss. båtshake)

Frågelista.

+ = svårare uttal

* = efterfrågas hos äldre.

- a > ä /mb t.ex. lammunge, damma, *väm*
 /la " " (ok)ollon, fälla, välla (det väljer honom = det är han
 skuld till)
 /nd " " and (fågel), höanden, andra medar (= sätta träskoning på),
 band, sand, vända (= lyda)

a > ä /ng, nk, tt agnar; drank, hank, härkrank; satt (pret.)

a > o t.ex. lada, snara, tranbär, skate, trasig; *gran; kamma (=fång nö)

ÿ > e (höl)sona, vecka, igelkott, blodigel, morrongirig (= som går upp ti-
 digt) kospene, killing, virke, sinna, vittna, sist, visst, frist

ÿ > ö ryssja, ostmyssja (= vassleost), söner, vårlöja (= sämre ull som fås
 om våren), flytta, skötsla (= sätta upp tillfälligt stängsel kring
 kreatur), nyttja, rymta, olycka, styrka, fylla, syster

ö > y t.ex. göda, stensöta, tallsötor (= späda tallskött), smöja på (en
 nål), ök, kröka, gröpa ur, kosyta (lockrop till kor), *nytt nött*

u i. ö t.ex. brun, vattentunn, tunn (adj.), stavrua (= fämn)

u i. o ost, (ok)ok, kookla (= syssla med trolldom), *spänrock (= spinrock),
 brock, opp, om, orta, botten, *rumpa, rost, höll*

o i. ä t.ex. grät, lät (= ljöd), isär, tveggad, tvebladsära, tveka

Lång vok.
Kort.

allmänning, illmarig, hinna, pinne

lin, rimfrost, grinna, gom, tön, ren

gast, tyst, ister, (tal)trast, fastna; gäspa

fläta, stätta, rätta ut

barr, starr; *lass, homung

Andelser

i l. o himmel, hyvel, högaffel, nyckel, klämmel (= dubbelstång över
 hölasset)

in l. en t.ex. tagen, slagen, ormbiten, rutton, luden, skuren, stulen, bunden

on hfortron, svörden, hallon, päron; ögon, öron; tretton, fjorton etc.

an hörsäten, nystan, on grytfate (= redskap att lyfta av grytan)

Typerna

re/n, namn. vagn, ugn, stign (= fäfluga); famn, jämn, sömn

sl ängslig, slå; vasslo, nässla

Pluralfor-
merna

vargarna, hästarna, bäckarna; klockorna, stugorna, pigorna

Typen:

eke, tälle, nässle, *alc*

Enskilda ord ^{f. icke} dregla, fresta, besk; klar; broms, ^{fällor/sbst.} mygg(a), ^{spår/hök} tön(a), grop(pa),
 egg(a) sbst, rödstjärt(a), spary, mask, tordyvel, varglo, fjärril,
 spindel, * ornris l., ^{hornbunke} ormgräs, skäftlök (Porrum), svamp, * vasstjäder
 (Fulica); blistra (= vissla), * sniska (= snåla sig till mat), idiss-
la l. ^{hållare} dröpja, ^{tyv l. tyv} aftonvard, hötjuga l. hötjuva, * diskslätta l. disk-
tvänge (= disktrasa), * ögnevärn (= ögonlock), brudsäta l. -framma,
fnäk l. fnyk (= stoft, gränd), * skratte (= gast), flada (= strandäng),
^{käppas} kappas, snepa l. gälla, fjät, mjärde, falaska, ligga på åge, ha åge
med sej (= respekt), bärning (stäng använd ss. båtshake); fork (stäng
 med långt ändan använd ss. slaska med vid räl fiske),
rensa l. rensa, leppa (b.), slaffat,
 men l. rensa, brinle,
stamp l. skapa (mörning),
tuand (sugad),
stilla de ställning ut toka ester,
vara,
träl (vara stöcker ut tända l. ut ned")
tädja (vara som hindrar tabreden ut glida ned")
nargräs (Sanguinaria)
linja ("lina").

Frågelista.

(uppställt av doc. E. Neuman, 1924)

ord. 1
099:4

underrubriket=särsk. viktigt

x = efterfrågas hos äldre

- a > å /mb t.ex. language, dama, ham, väm
/ld " " (ek)ellen, filis, villa (det väljer honom= det är han skals till)
/nd " " and (lågell), händen, andra medar (=sätta traskoning på), band, sand, vända (= lyda)
/m, uk, ut amer; eruk, huk, bäreruk; sutt (prot.)
- e > ä /r, t.ex. vem > väm, talg > tälg
" " lada, snara, tramber, skata, trasi; liam; kämma (= fäng hö) ^xlässjäl, -väm
- i > e (lälsena, vacka, läckett, blodigel, morrn, läig (= som går upp tidigt), kossene, illing, virke, samma, vittna, piut, viout, frist)
- y > ö ryssja, ostmyssja (= vasselost), söner, vårloja (= sänna ull som får om vären), flytta, skussla (= sätta upp tillfälligt stängsel kring kreatur), nittja, rymta, olycka, styrka, fylla, syster
- ö > y t.ex. göda, stansöta, tällsötor (= späda tallskott), smöja på (en nö), ök, kroka, piöpa ur, pröt, kopöta (lockrop till kor), nyt 'nöt' (kreatur)
- u l. ö t.ex. brunn, vattenbrunn, sum (saj.), stavrum (= vedrum)
- u l. o, å ost, (ox) ök, kockla (= spesia med trollkon), spänrock (= spinnrock), brock, ppp, on, oft, hotten, rumpa, rost, troll
- e l. ä t.ex. prät, lät (= ljud), isär, ixngaxad, lex lyed, ad, lye-blausåra, tycka
- lång vok. l. kort. allmänning, illertig, hinna, pinne, man, fram
lia, sigfrost, lirung, kon, tän, sem
ast, yet, ister, (tal) trast, fastna; läppa
fläta, sätta, röte ut
barr, slätt; lass, honing
näl, späla, väle, ron, röna, löd (i pöruögära)
spär, böck, kornbleck (kornblixt), löck, ilottkoxl. flotta
vätt, veto, (lockfågel, sjömarke), mösse, bene.
- Frågelser i l. e hinnael, hyvel, hörafjel, nyckel, klängel (= nubbelstång över bülssot)
- in l. en t.ex. lagen, slagen, ornbiten, rütten, luden, skuren, stulen, bunden
- ou bjertou, svårson, hallen, pären; ögon, öron; tretton, fjorton etc.
- n hörsäl, rustan, on, x vifete (i rökupstall l. f. s. v. trytan)

Typerna } regn, vagn, namn, stigan (= ställning); famn, jämn, stann
regn, namn.

sl slita, slagelig, slä; vassle, näsala

Plural-
formerna vargarna, hästarna, backarna, klockorna, stugorna, pigorna;
händerna, fötterna.

Typen : eke, tälle, äle, björke, häsle

nskilda
ord
drögl(a) (l. dragla), frösa, bänk; klar; brösa, mysa(a), fäll(a)
subst., böja(a), stop(pa), knive(a) subst., röstjärta), spary,
sparvök, musk, lördyvel, varlo, fjärl, spindel, /omula, om-
gräa l. ombunke (Filix), ^xskottlök (Porrum), ^xsymp, ^xvasstjäder
(Palica); ^xblistra (= visla), ^xbniska (= snåla sig till mat),
leissla l. dröpa, aftouvara l. ^xötvard, tjuv l. tyv, hötjuga l. hö-
ljuva, -tyva, ^xdiakelitta l. diakvänga (= diakrasa), ögnevara (= ögon-
lock), /brusgilla l. -framma, fnök l. fnyk (= stoft, grund), skratte
(= last), klada (= strandäng), kappus l. kappas, snopa l. skalla,
fjät, mjärde, falaska, ligga på åge, ^xha åge med sej (= respekt),
bärting (stäng använd ss. båtshake); fork (stäng med klump i ändan,
använd att plaska med vid nätfiske), rensa l. rönsa, tappa (l. tapa),
^xslaffat, (kärl att lövvara fisk i), nek l. bana, brink, okuapa l.
sköpa omkring, huvud l. hugud, ostbände (ställning att torke ostar)
^xkäva (farkost l. eldskuffel) trol (^{avunda steras} ~~klivna stöcker~~ att täcka tak m.)
täckja (bräda som hindrar takvechen att glida ned), ^xnäsgräs (Saug-
vinaria), linja (line)

Frågelista.

understruket = särsk. viktigt

x = efterfrågas hos äldre

a > å

/mb t.ex. lammunge, damma, kam, våm
 /ld " " (ek)ollon, fäll(a), välla (det våller honom = det är han skuld till)
 /nd " " and (fågel), höanden, andra medar (= sätta träskoning på), band, sand, vända (= lyda), grand
 /ng, nk, tt agnar, drank, hank, hårkrank; satt (pret.)

a > æ

/r, l t.ex. varm stark, varg, svart, talg, halm, kalv, valk
 t.ex. lada, snara, tranbär, disktvaga, skata, trasig, träsdjävul; gran; kämma (= fång hö)

i > e

(häl)sena, vecka, igelkott, blodigel, morrongirig (= som går upp tidigt), kospene, killing, virke, simma, vittna, sist, visst, frist

y > ö

ryssja, ostmyssja (= vassleost), söner, vårlöja (= sämre ull som fås om våren), flytta, skössla (= sätta upp tillfälligt stängsel kring kreatur), nyttja, grymta, olycka, styrka, fylla, syster

ö > y

t.ex. göda, stensöta, tallsötor (= späda tallskott), smöja på (en nål), ök, kröka, gröpa ur, gröt, kosyta (lockrop till kor), nyt 'nöt' (kreatur)

u l. ö

t.ex. brunn, vattentunna, tunn (adj.), stavrum (= vedfamn)

l. o, å

ost (ox-)ok, kockla (= syssla med trolldom), spånrock (= spinnrock), brosk, opp, om ofta, botten, rumpa, rost, troll

e l. ä

t.ex. grät, lät (= ljud), isär, tveggad, tvebladsåra, tveka

Lång vok.
l. kort.

allmänning, illmarig, hinna, pinne, man, fram
 lim, rimfrost, grimma, gom, tøm, rem
 gast, tyst, ister, (tal) trast, fastna; gäs
fläta, stätta, räta ut
barr, starr; lass, honung
 håll, spela, sele, son, kona, led (i gärdesgård)
 spår, beck, kornbleck (kornblix), lock, flottkarl, flotta
 vett, vete, (lockfågel, sjömärke), mosse, boss.

Andelser
i l. e

himmel, hyvel, högaffel, spindel, nyckel, klämmel (= dubbelstång över hölasset), mycket, stycke

in l. en t.ex. tagen, slagen, ormbiten, rutton, luden, skuren, stulen, bunden
on hjortron, svärdon, hallon, päron; ögon, öron; tretton, fjorton etc.
an hörsåtan, nystan, en^x grytfate (= redskap att lyfta av grytan)

Typerna

regn, namn. regn, vagn, ugn, stign (= fäfluga); famn, jämn, sömn

sl slita, ängslig, slå; vassle, nässla

Plural-
formerna

vargarna, hästarna, backarna; klockorna, stugorna, pigorna, händerna,
fötterna.

Typen: eke, ställe, hässle, äle, björke, äspe

Enskilda ord dregla l. degla, fresta, besk; klar; broms, mygg(a) subst.,
töm(a), grop(pa), knivegg(a) subst., rödstjärt(a), sparv, sparvhök,
mask, tordyvel, varglo, fjärril, spindel, ormris, ormgräs l. ormbunke
(Filix), ^xskaftlök (Porrum), svamp, ^xvasstjäder (Fulica); ^xblistra
(= vissla), ^xsniska (= snåla sig till mat), idissla l. dröpja,
aftonvard l. ötvard, tjuv l. tyv, hötjuga l. hötjuva, tyva
^xdiskslätta l. diskvänga (= disktrasa), ^xögnevarm (= ögonlock),
brudsäta l. -framma, fnåk l. fnyk (= stoft, grand), skratte
(= gast), flada (= strandäng), kappas l. käppas, snepa l. gälla,
fjät, mjärde, falaska, ligga på åge, ^xha åge med sej (= respekt),
bärting (stång använd ss. båtshake); fork (stång med klump i än-
dan, använd att plaska med vid nätfiske), rensa l. rönna, tappa
(l. tapa), ^xslaffat (käril att förvara fisk i), nek l. band, skyl l.
rök, brink, skumpa l. skåpa omrking, huvud l. hugud, ostbände (ställ-
ning att torka ostar), ^xkäva slags båt l. eldskyffel, trol (runda
störar att täcka uthus med), täckja (bräda som hindrar takveden
att glida ned), näsgräs (Sanguinaria), linja (lina)